

Razvitak novije umetničke poezije naše ima četiri glavne periode koje se obeležavaju i znatnim godinama i pojavom novih pesama. Prva perioda obuhvata umetničko pevanje u osamnaestom i prvu desetinu godina u devetnaestom veku, do pojave Jovana Došenovića i Luke Milovanova u 1809—1810. godini. Druga je perioda od toga doba do 1847. ili do Branka Radičevića i P. P. Njegoša kao narodnog pesnika. Treći odsek počinje s njima i traje, po mnogim odlikama i osobinama umetničkoga pevanja, sve do najnovijih dana, ma da se od godine 1880. počinje izdvajati i poseban pravac koji će, verovatno, pretegnuti i biti predstavnik svoga vremena na merilima poznijega istorika literarnog. Za književnu poeziju prvoga perioda već je poznat sud koji nije nimalo laskav. Taj odsek ne pokazuje dela koja bi se mogla meriti sa delima iz nekih grana naučno-književnoga rada. I ako je osamnaesti vek imao tako učene ljude, Rajića i Dositija, ipak književna poezija koja njemu pripada bejaše nezavidne popularnosti. O pravoj se umetničkoj poeziji slabo što znalo i iz tuđih književnosti; za nju ne bejaše uopšte ni probuđen iole življi interes. Literarni istorik srpski nalazi uzroka toj pojavi u okolnosti što se književnost naša od starina kretala u ozbiljnom krugu; dalji je uzrok u vremenu kad se stade obnavljati književna radnja srpska: u osamnaestom veku glavni književni pravac bejaše filosofija. Zato ni sadržinom ni oblikom ondašnje književno pevanje ne može izvojevati pravo na naziv umetničke poezije. I ako prvo književno pevanje pada relativno dosta rano, ipak se kroza sav vek ono vrlo malo usavršava i razvija.

1. Биографија

Tvorac te epohe, Branko Radičević, rodio se u Brodu, u Slavoniji, 15. marta 1824. godine od roditelja Todora i Ruže. Porodica majke Brankove doselila se u Vukovar iz Skoplja u drugoj polovini osamnaestoga veka a porodica oca njegova malo pre toga doba, po svoj prilici, iz Srbije, iz okruga kragujevačkoga, i nastanila se u Sremu. Rodivši se pred Sv. Aleksija (praznik 17. marta) Branko je na krštenju dobio to ime, koje je, docnije, zamenio u književnosti imenom po kome je obično i poznat. Školu je počeo učiti, kad mu je bilo šest godina, u Zemunu, jer mu se otac kao činovnik selio sa službom, gde je ostao bez majke. Svršivši srpsku učio je tri godine u nemačkoj školi, a po tom, sjeseni 1835, stupi u Gimnaziju karlovačku, u kojoj je izučio šest razreda, koliko je tada u njoj bilo. I ako se malo stvarnoga zna iz tadašnjega đlačkog života Brankova, ipak je Branko u svemu Srpstvu najviše poznat kao gimnazijalac karlovački. Stražilovo, Belilo i druge lokalne posebnosti, pa i sami Karlovci — sve je to danas poznato, isključivo ili poglavito, kao predmeti koji su vezani za uspomenu Brankovu. U leto 1841. godine, po svršetku šestoga razreda, oprostio se Branko sa drugovima i rastao s Karlovcima, "mestom dragim". Taj je događaj izazvao u duši njegovoj pesmu, koju je tek posle dve i po godine — u januaru 1844. — stavio na hartiju, a to je njegov klasični "Đački Rastanak". Izučivši, s prekidima, više gimnaziske razrede — filosofiju — u Tamišvaru, gde mu je otac bio sa službom, Branko je otišao u Beč i upisao se da sluša pravne nauke, ali ih ne dovrši, i ako je bio učenje priveo kraju, već otpočne izučavanje medicinskih studija. Njihovo mu je učenje prekratila smrt. Sav život Brankov ima upravo dva dela: u Karlovcima i u Beču. U Karlovcima je bio život veseloga đlačića — u Beču mladoga borca u četi Vuka Karadžića. Tada u Beču bejaše i mladi Đuro Daničić s kojim se Branko pobratimio. Srećan udes srpskoga naroda sastavio ih je kod Vuka da iz njegovih ruku prime zastave koje su pobedonosno proneli širom Srpstva: Daničić zastavu srpskoga jezika, Branko zastavu srpske pesme. "Sad znadem — pisala je mnogo docnije Vukova kći Mina o Branku — šta bješe uzrok, te onaj veseli mladić čamaše po vas dugi dan u pisarnici ozbiljnoga Vuka, i radi čega se radovaše Branko, kad bi o sutonu uhvatio slaboga starca ispod ruke da ga odvede do "vaser glasije". Tamo bješe svaki dan zbora i dogovora, te se na nj sabirahu Miklošid, Ranke, Karara, Petranović, Daničić, a prilikom i drugi naši čuveni ljudi".

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com